



Riigikogu maaelukomisjoni istungi protokoll nr 158

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 13. september 2022

Algus 14.00, lõpp 14.45

Juhataja: Sven Sester (esimees)

Protokollija: Kiia Väli (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Andrus Seeme, Tarmo Tamm

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Puudusid: Ivi Eenmaa, Mart Helme, Kaido Höövelson, Reili Rand, Martin Repinski ja Timo Suslov

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine "PEATAME KOERTE KAHEMEETRISE KETI OTSAS PIDAMISE SEADUSTAMISE"
2. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivne pöördumine "PEATAME KOERTE KAHEMEETRISE KETI OTSAS PIDAMISE SEADUSTAMISE"

Sven Sester juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu ja tutvustas külalisi. Ta andis sõna Maaeluministeeriumi esindajale.

Pille Tammemägi selgitas, et arutatava petitsiooni eesmärk on peatada ministri määruse muutmise eelnõu ettevalmistamine, mis loomakaitsjate hinnangul seadustaks koerte 2-meetrise ketis pidamise. Teatud sõnakasutused eelnõus võimaldasid tõesti sellist tõlgendamist. Märtsikuus toimus ministri juhtimisel ümarlaud, kus ministeerium selgitas omapoolseid eesmarke eelnõu osas. Samuti tutvustas ministeerium enda ettepanekuid eelnõu muutmiseks. Loomade seisukohast lähtuvalt oleks parim viis minna edasi selle eelnõuga, mis reguleeriks veokoerte pidamistingimusi. Ministeeriumi ettepanekud olid, et eelnõus täpsustatakse veokoera mõistet, kellele see erisus kehtiks (see pole üldnõue); täpsustatakse gruppi, kellele see kehtib (ei kehti lemmikloomadele, vaid kelgukoertele ja veokoertele, keda seadusest tulenevalt loetakse peetavateks loomadeks); rõhutatakse erisuse kehtimise aega (erisus kehtiks vaid juhul, kui loomad on oma alalisest kohast väljas). Kui kelgukoerad osalevad võistlustel või treeningutel, siis tohiks erisusena koeri pidada lühema keti otsas just sellel eesmärgil, et nad puhkaksid ja rahuneksid. Maikus arutati pöördumist selle esindajatega ka maaelukomisjoni istungil, kus otsustati jätkata arutelu komisjonis ning ministeerium jätkab koostööd huvigruppidega lahenduse leidmiseks. Vahepealsel ajal ei ole aga kokkulepet saavutatud. Loomakaitsjad soovivad, et veokoerte nõudeid ei reguleeritaks

üldse ning avataks terve määrus lemmikloomade pidamise nõuete muutmiseks. Ümarlaualt saadud ettepanekute põhjal koostas ministeerium uue eelnõu, mida on loomakaitsjatega konsulteeritud. Eelnõu pole veel eelnõude infosüsteemis avaldatud, kuna lepiti kokku, et seda tehakse siis, kui omavahel on saavutatud ühine arusaam. Selles eelnõu variandis on sätestatud eelnevalt selgitatud põhimõtted. Loomakaitsjad on leidnud, et eelnõu ei muuda loomade elu paremaks ning nende soov on minna edasi ketis pidamise täieliku keelustamisega. Ministeerium sellist suundumust igati toetab, kuid ei ole proportsionaalne teha selline otsus päevapealt ning selleks oleks vaja koostada mõjuhinnang. Ministeerium on analüüsimas seaduse väljatöötamise kavatsuse (VTK) vormis üldise ketis pidamise keelustamise õiguslikku alust - kas seda peaks tegema seadusandja või jääb see ministri pädevuseks. Oluline on mõista keelust mõjutatud inimeste ringi, kuna on mitmeid maakohti, kus majapidamistel ei ole aedu ümber. Ministeerium on ette valmistanud küsitluse kohalikele omavalitsustele (KOV), et välja selgitada mõjutatud inimeste hulk. Samas ei ole KOVid olnud sellest eriti huvitatud, kuna on raske määrata keda see keeld mõjutab ja kuidas mõju hinnata.

Sven Sester küsis, kas tegemist on määruse eelnõuga, mitte seaduse eelnõuga.

Pille Tammemägi nõustus sellega. Ministeerium on seaduse eelnõu VTK vormis analüüsimas üldise ketis pidamise keelustamise õiguslikku alust, et kas seda saab teha ministri määruse tasandil või peaks tegema seda seaduse tasandil. Samas endiselt jätkuvad arutelud, kas vahepeal peaks muutma lemmikloomade pidamise nõuete määrust.

Sven Sester sõnas, et sel juhul on 2 eri tasandit - seaduse eelnõu tasand, mida ministeerium on hakanud analüüsima ning mis on pikemaajaline protsess, või teise tasandina ministri määrus koos täiendavate täpsustustega. Ta küsis, kas ministeerium on hetkel peatanud ministri määruse muutmise.

Pille Tammemägi vastas, et see on peatatud ning ministeerium on eelnõu uued sõnastused loomakaitseseaduse ja sellega seonduvate õigusaktide muutmiseks" oli sõnastatud 33 ettepanekut loomade heaolu parandamiseks. Üks ettepanek oli ka paremini reguleerida töökoerte pidamistingimusi. Leiti, et vastavas määruses on liiga vähe töökoerte tingimusi reguleeritud, mistõttu töökoerte heaolu ei ole tagatud. Analüüsi tulemusel ministeerium leidis, et töökoertest on pimedate juhtkoerte, teraapiakoerte ning politsei- ja narkooskoerte tingimused väga selgelt reguleeritud ning koerad on hästi hoitud. Ainult veokoerte pidamistingimused on ebapiisavalt reguleeritud. Analüüsides Põhjamaades kehtivaid pidamistingimusi, leidis ministeerium, et veokoerte puhkeaja reguleerimine on Eestis puudulik. Samuti töid veokoerte omanikud välja, et vajalik oleks kehtestada erisusi looma ajutises pidamiskohas.

Tarmo Tamm märkis, et eelnõu osas on määravaks ketis pidamise aeg ja koht.

Pille Tammemägi sõnas, et määruse eelnõusse on toodud kaks mõistet: alaline ja ajutine ketis pidamine (eelnõuga kehtiks ainult erisus).

Andrus Seeme küsis, kas ministri määruse muutmise vajadus tulenes veokoertest.

Pille Tammemägi tõi välja, et 2020. aastal esitatud petitsioonis "AITAB! Rahvaalgatus Loomakaitseseaduse ja sellega seonduvate õigusaktide muutmiseks" oli sõnastatud 33 ettepanekut loomade heaolu parandamiseks. Üks ettepanek oli ka paremini reguleerida töökoerte pidamistingimusi. Leiti, et vastavas määruses on liiga vähe töökoerte tingimusi reguleeritud, mistõttu töökoerte heaolu ei ole tagatud. Analüüsi tulemusel ministeerium leidis, et töökoertest on pimedate juhtkoerte, teraapiakoerte ning politsei- ja narkooskoerte tingimused väga selgelt reguleeritud ning koerad on hästi hoitud. Ainult veokoerte pidamistingimused on ebapiisavalt reguleeritud. Analüüsides Põhjamaades kehtivaid pidamistingimusi, leidis ministeerium, et veokoerte puhkeaja reguleerimine on Eestis puudulik. Samuti töid veokoerte omanikud välja, et vajalik oleks kehtestada erisusi looma ajutises pidamiskohas.

Andrus Seeme märkis, et loomakaitsjad ise soovisid eelmises petitsioonis, et veokoerte pidamistingimuste regulatsiooni tuleb parandada, nüüd aga ei ole nad sellega nõus. Kas siis üldse on tarvis selle teemaga tegelda?

Pille Tammemägi sõnas, et see on tõesti arutamiskoht. Ministeerium on ette valmistanud eelnõu, mille vastuvõtmisel parandatakse veokoerte pidamistingimusi. Samas osa ühiskonnast sooviks astuda suurema sammu edasi.

Tarmo Tamm tõi välja, et hetkel tekib küsimus, kas vaidluskohaks on veokoertele 2-meetrises ketis pidamise erisuse kehtestamine või üldise ketis pidamise keelu kehtestamine. Ta küsis, kuidas Põhjamaades on loomade ketis pidamine reguleeritud.

Pille Tammemägi vastas, et osades Põhjala riikides kehtib üldine ketis pidamise keeld. Samas kehtivad seal erisused – nt on jäetud loomale piisavalt liikumisvabadust või lubatud teatud ajaks ajutiselt ketis pidamine. Eesti õiguses ei ole selliseid erisusi. Loomakaitseseadus

sätetab üldised nõuded loomade pidamiseks ja nende heaolu tagamiseks ning karistused nõuete täitmata jätmise eest. Need sätted katavad ka juhtumeid, kus loom on jäetud abitusse seisundisse nt ketis pidades. See, mida reguleerida seaduse tasandil, ongi kaalumise koht.

Otsustati:

1.1. Edastada kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud Maaeluministeeriumile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks. Kujundatud seisukohast palume teavitada ka komisjoni. (konsensus: Andrus Seeme, Sven Sester, Tarmo Tamm).

Pille Tammemägi sõnas, et eelnõu ettevalmistamine on peatatud, mis oli ka petitsiooni üks eesmärkidest.

Sven Sester tänas Maaeluministeeriumi esindajat arutelul osalemise ja küsimustele vastamise eest.

2. Info ja muud küsimused

Arutati komisjoni tööplaani.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sven Sester
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Kiia Väli
protokollija